

**Universiteit
Leiden**
The Netherlands

Review of L. Mecacci, Signalement van het brein
Veer, R. van der

Citation

Veer, R. van der. (1986). Review of L. Mecacci, Signalement van het brein. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/10294>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/10294>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Het culturele brein

Bespreking van L. Mecacci, Signalement van het brein, Meppel: Boom, 1985; 176 bladzijden, f 24,50.

De Italiaanse neuropsycholoog en Vygotskij-kenner Mecacci heeft de laatste jaren diverse interessante boeken het licht doen zien (Mecacci, 1976, 1977, 1983). Zijn nieuwste boek is onlangs in Nederlandse vertaling verschenen. In dit werk beoogt de auteur op bevattelijke wijze enige recente onderzoekingen op het gebied van het hersenonderzoek te presenteren. Leidraad is hierbij de cultuur-historische theorie van Vygotskij en Lurija. In het bijzonder wil de schrijver de stelling verdedigen dat de cerebrale organisatie per individu en per levensfase verschilt. Al naar gelang de activiteiten die een persoon ontwikkelt, zullen zich in zijn hersenen andere „functionele systemen” vormen (vergelijk Lurija, 1982). Aan de hand van een veelheid van voorbeelden wordt deze stelling geïllustreerd. Zo behandelt de auteur de mogelijke hersenorganisatie van kunstenaars, atleten, musici, doofstomme blinden en Japanners. Het verschil tussen de beide hemisferen komt hierbij veelvuldig ter sprake.

In hoeverre is de auteur erin geslaagd

een boeiende visie op de relatie tussen het alledaagse gedrag en de cerebrale achtergrond ervan te geven? Alvorens op deze vraag in te gaan eerst een paar woorden over de vertaling. Het boek lijkt mij over het algemeen correct uit het Italiaans vertaald, maar op wat stroeve wijze. De vertaalster gebruikt nogal eens „dure” woorden (bijvoorbeeld depraveren) en archaische constructies (bijvoorbeeld in dier voege). Dit maakt dat het boek zo nu en dan wat moeilijk leest. Bovendien is ze bepaald onzeker waar het de psychologische en neurologische vaktermen betreft. Hier had de uitgever de zaak door een deskundige moeten laten controleren. Een en ander brengt met zich mee dat het boek waarschijnlijk als populair overzicht van wetenschappelijk onderzoek zijn doel zal missen. Dan resteert de min of meer deskundige lezer. Heeft Mecacci deze lezer veel te bieden? Hier aarzel ik. De schrijver heeft weliswaar een grote verscheidenheid van interessante onderzoekingen bijeen gezocht, maar gaat op bijna geen enkel onderwerp dieper in. Zo hadden bijvoorbeeld de hoofdstukken over doofstomme blinden en over Japanners voor mij wel wat langer en diepgaander mogen zijn. Ook vind ik dat de auteur zijn eigen (cultuurhistorische) visie niet genoeg uitwerkt. Hij zet zich terecht af tegen onderzoekers die uitsluitend hersenonderzoek

doen bij jonge, blanke, mannelijke psychologiestudenten, maar verzuimt in discussie te treden met onderzoekers die de cultuurhistorische visie op de cerebrale organisatie afwijzen. Het werk van Lurija is zeker niet zonder discussie gebleven.

Concluderend denk ik dat het boek van Mecacci voor de deskundige op het gebied van (neuro)-psychologie niet diep genoeg graaft. Vooralsnog lijkt de gecombineerde kennisname van Lurija (1982) en, bijvoorbeeld, Vroon (1976) een boeiender beeld op te leveren van de stand van zaken in de neuropsychologie. Wellicht mede door de vertaling blijft het boek hangen tussen een populair overzicht en een wetenschappelijke studie.

R. van der Veer (Rijksuniversiteit Leiden).

Literatuur

- Lurija, A.R., Grondslagen der neuropsychologie. Deventer: Van Loghum Slaterus, 1982.
- Mecacci, L., La psicologia sovietica 1917-1938, Roma: Editori Riuniti, 1976.
- Mecacci, L., Brain and history, New York: Bruner/Mazel, 1977.
- Mecacci, L., Vygotskij, Bologna: Il Mulino, 1983.
- Vroon, P., Bewustzijn, hersenen en gedrag, Baarn: Ambo, 1976.